

er et Nationaltheater, som drives med Statens Tilskud, men saaledes, at Skuespillerne selv have nogen Indflydelse derpaa. Jeg beklager meget, at vi ikke have været istand til at skaffe os fuldstændigt Kendskab til Forholdene, men det er mærkeligt, synes mig, at hverken Regjeringen eller Commissionen har skaffet saadanne Oplysninger tilveie. Det ærede Medlem fra Kolbing (Berg) meente, at Commissionen ikke kunde have andre Oplysninger end dem, Regjeringen besad, men den maatte jo dog meget let kunne have faaet Regjeringen til at skaffe disse Oplysninger i de 14 Maanedene, den arbejdede; vi havde jo en lang fortærelse Tid til vor Raadighed. Disse forskjellige Oplysninger fra fremmede Lande have vi nu altsaa givet saaledes, som vi selv have faaet dem, og hvad vi have føiet til, efter vort eget Kendskab, er endnu ikke blevet modsagt. Det samme ærede Medlem sagde, at der var forskjellige Ting i Betænkningen, som han ikke kunde forstaae, men det vilde han ikke opholde sig ved og heller ikke ved den Tanke, som vi havde udtalt om, at man muligens kunde lade en Deel af det kongelige Theaters Repertoire af vore egne Forfattere mod en passende Afgift i nogen Tid benyttes af andre Theatre, men desuagtet opholdt han sig derved meget længe, idet han sagde, at vi derved vilde gjøre Indgreb i Eiendomsretten, Noget, som naturligviis aldrig er faldet os ind. Vi have kun udtalt det som en Tanke i Betænkningen, ikke i Forslaget; hvorledes det skulde gennemføres, ligger jo ikke i Ordene. Men det er jo dog vel en Selvfølge, at vi paa ingen Maade vilde, der skulde stee et Indgreb i Eiendomsretten, man kunde jo indhente Forfatternes Samtykke dertil. Der staaer ikke et eneste Ord om alt det, som det ærede Medlem lagde ind deri, og som han derpaa bekæmpede med stor Kraft. Det ærede Medlem kom dernæst ind paa en heel Deel Betragtninger om, hvad der var et nationalt Theater, og hvad ikke, og vi hørte nu, at disse Betragtninger deles af det ærede Medlem fra Aarhus (Mørk). Men jeg kan ikke see rettere, end at der til et nationalt Theater ikke alene hører nationale Kunstnere, men ogsaa nationale Skuespil, og skulde det virkelig blive Tilfældet her, at de

nationale Skuespil næsten ingen Betydning fik, men at det var Oversættelser af fremmede Forfattere, der spillede, om end af danske Kunstnere, saa troer jeg rigtignok, at Folkethinget ikke vilde tage i Betænkning at nedsette Tilskudet til Theatret meget betydeligt. Til Slutning anførte det ærede Medlem, at vort Forslag vel i Tanken betragtede Theatret som en Dannelsesanstalt, men i Virkeligheden vilde gjøre det til en Forlystelsesanstalt. Det er af den Slags Paastaaende, som man kan fremsætte, men som tabe deres Kraft, naar de ikke kunne bevises, og jeg fandt ikke Spor af Beviis i, hvad han anførte derfor. Den høitærede Minister dvælede ligeledes ved vor Betænkning og fandt deri, at vi endog saa vilde paalægge ham, at han skulde have Theater-entreprenøren til sin Raadgiver, og at han derfor vilde faae et saa brydsomt Liv med Theatret, at han end ikke kunde faae No om Matten. Sa, hvis det virkelig var vor Tanke, saa vil jeg indrømme, at det vilde være en meget fortviølet Stilling for den høitærede Minister, men det har aldrig kunnet falde os ind, at Ordene kunde opfattes paa denne Maade. Det har naturligviis været vor Tanke, at han skulde have en saglyndig Raadgiver, som kunde føre Tilsyn med Entreprenøren, og til hvem det hele Forhold fra Statens Side til Theatret væsentlig kunde være overgivet. Jeg kan ikke forstaae rettere, end at den høitærede Minister derved vil faae en langt behageligere Stilling, idet han da vil være aldeles fri for den economiske Bestyrelse af Theatret og med Hensyn til den kunstneriske Side deraf langt lettere vil kunne faae Mænd, som kunne blive ved i en længere Aarrække, netop fordi de vare fritagne for alt Andet, og Arbejdet vilde aldrig kunne blive saa besværligt, som det nu er, fordi han ikke skulde have den umiddelbare Styrelse, men kun et Tilsyn dermed for at afværge Udsteielse og Misbrug og for at opmuntre til det, som egentlig er Statens Formaal med Theatret gennem de forskjellige Understøttelser, Staten vedbliver at lade tilflyde det. Den høitærede Minister henviste dernæst til de private Theatre og til det Liv, Skuespillerkunsten fører der; men det kan jo dog ikke paa nogen Maade gaae an at